

راهنمای داشجو

دوره دکترای پژوهش محور

سال تحصیلی ۹۴-۹۵

نام: راهنمای دانشجوی دوره دکترای پژوهش محور سال تحصیلی ۹۴-۹۵

تدوین و گردآوری: مهندس محمد مهدی قندی

ناشر: گروه آموزش و تحصیلات تكمیلی پژوهشکده علوم و صنایع غذایی

تاریخ انتشار: تابستان ۱۳۹۴

نشانی: مشهد- کیلومتر ۱۲ بزرگراه مشهد- قوچان- پژوهشکده علوم و صنایع غذایی

نشانی وب: www.rifst.ac.ir

پست الکترونیک: info@rifst.ac.ir

تلفن: ۰۵۱ - ۳۵۴۲۵۳۳۰ - ۲

نمبر: ۰۵۱ - ۳۵۴۲۵۴۰۶

پیام ریاست پژوهشکده به مناسبت آغاز سال تحصیلی

۱۳۹۴-۹۵

بسم... الرحمن الرحيم

با نام و یاد خداوند متعال و به امید کسب رضایت او، سال جدید تحصیلی را آغاز می کنیم. پیش از هر سخنی، به دانشجویان عزیزی که با همت بلند و تلاش ارزشمند، به مقطع دکتری وارد شده‌اند، خوش آمد می گوییم و از دیدار مجدد دانشجویان سال‌های قبل نیز خرسندم و برای همه‌ی عزیزان آرزوی توفیق روزافزون در سال جدید دارم.

اینک بار دیگر "ماه مهر" از راه می‌رسد و نوید رویش و تلاش دانش‌پژوهان را با خود به ارمغان می‌آورد.

این‌جانب فرا رسیدن سال تحصیلی جدید را به محضر استادان محترم، دانشجویان عزیز و کارکنان ارجمند صمیمانه تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم و حضور دوباره‌ی رهروان راه دانش و پژوهش را گرامی داشته و آرزو می‌نمایم این رخداد مهم نوید بخش ایام و روزهای آرمانی بوده و رسیدن به قله‌های کرامت انسانی را محقق سازد. توفیقات روز افزون شما عزیزان را از درگاه حضرت حق مسالت می‌نمایم.

انتظار پژوهشکده علوم و صنایع غذایی از دانشجویان خود که به عزت و استقلال کشور متعهد هستند، این است که دو عنصر اصلی را مورد توجه قرار دهند: یکی عنصر علم و تحقیق و کارایی علمی و دیگری تدین و تذهب نفس و حفظ و تقویت روحیه کار و تلاش و سلامت روحی و معنوی می‌باشد. این دو عنصر بایستی بدون تفکیک از یکدیگر تعقیب شوند زیرا فقط در صورتی که علم با اخلاق و ایمان همراه باشد می‌تواند به دور از انحراف و گمراهی تمدن ساز گردد. شما عزیزان دانشجو، طلایه داران ناب و غنی اسلامی - ایرانی در جهان به شمار می‌آیید.

امید است از فرصت به دست آمده جهت تحصیل در این پژوهشکده برای علم آموزی و خودسازی نهایت بهره را ببرید و پژوهشکده را به داشتن دانشآموختگانی پژوهشگر و متخصص، متدين و فرهیخته مفتخر سازید.

از مدیران و کارکنان پژوهشکده نیز که همواره دلسوزانه و خستگی‌ناپذیر به فعالیت مشغول هستند، انتظار دارم با اهتمام و برنامه‌ریزی مطابق با فرهنگ اسلامی - ایرانی، محیطی شاداب و پویا برای اعتلای علمی و معنوی فراهم آورند و در ارتقا و هموار کردن مسیر پیشرفت جوانان و آینده‌سازان کشور چون همیشه کوشانند.

دکتر رسول کدخدایی

رئیس پژوهشکده علوم و صنایع غذایی

آشنایی با پژوهشکده علوم و صنایع غذایی

● تاریخچه

پژوهشکده علوم و صنایع غذایی در راستای سیاست‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبنی بر تخصصی نمودن فعالیت‌های هم‌محور پژوهشی و رشد و توسعه پژوهش‌های کاربردی در جهت رفع نیازها و چالش‌های صنعت و جامعه در سال ۱۳۸۵ با تصویب شورای گسترش آموزش عالی از پژوهشکده توسعه فناوری به پژوهشکده علوم و صنایع غذایی تغییر نام داد. این پژوهشکده از سال ۱۳۵۹ با نام سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران - پژوهشکده خراسان، فعالیت می‌کرد و یکی از بخش‌های فعال آن گروه صنایع غذایی بود.

این مجموعه اکنون به عنوان تنها پژوهشکده تحقیقات حرفه‌ای و تخصصی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری علوم و صنایع غذایی در کشور مطرح می‌باشد که پیشینه سه دهه حضور فعال و مستمر در عرصه پژوهش‌های صنعتی و کاربردی را در کارنامه درخشنان خود دارد.

سند راهبردی پژوهشکده در یک نگاه

● چشم انداز

"تبدیل شدن به مرجع عالی پژوهش‌های کاربردی کشور در حوزه علوم و فناوری غذایی و دستیابی به جایگاه معترف فراملی با تأکید بر هویت اسلامی - ایرانی"

● مأموریت

"سازمان پژوهشی منحصر بفردی است که با اتکا به منابع انسانی توانمند و خلاق و التزام به اخلاق حرفه‌ای و ارزش‌های جامعه، به انجام پژوهش‌های کاربردی و فناورانه، کمک به تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی، تربیت پژوهشگر و ارائه مشاوره‌های تخصصی به مراکز تولیدی، صنعتی، علمی، پژوهشی و سایر سازمان‌های مرتبط می‌پردازد و از طریق بهبود مستمر و بهره‌وری سازمانی با به کارگیری و توسعه دانش و فناوری روزآمد به ارتقای سلامت و امنیت غذایی در سطح ملی و فراملی اهتمام می‌ورزد."

● ارزش‌های محوری

۱. رعایت و پاسداشت فرهنگ اسلامی، ارزش‌های انسانی و هویت ملی
۲. مشارکت فعال در رشد و بالندگی علمی و فناوری کشور و مسئولیت‌پذیری در قبال نیازهای پژوهشی جامعه
۳. تعهد به رعایت اخلاق حرفه‌ای و احترام به آزاداندیشی علمی
۴. ترغیب و نهادینه‌سازی نوآوری، کارگروهی، همافزایی و رقابت سازنده در محیطی پویا و با نشاط
۵. توسعه کیفی منابع انسانی به عنوان سرمایه‌های اصلی و حفظ شان و منزلت آنها
۶. تعامل سازنده و مؤثر با سازمان‌های علمی و پژوهشی در سطح ملی و فراملی

● اهداف کلان

۱. ارتقای کارایی و اثربخشی پژوهش‌های کاربردی، کمک به تجاری-سازی دستاوردهای آنها و ایجاد ظرفیت‌های جدید پژوهشی
۲. ایجاد و توسعه دانش فنی، روزآمد نمودن فناوری‌های سنتی، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و بومی‌سازی آنها متناسب با نیاز جامعه با رعایت ملاحظات زیست محیطی
۳. بهره‌گیری از نظامهای مدیریت اثربخش و ایفای نقش مؤثر در سیاست‌گذاری‌های کلان کشور در زمینه‌های مرتبط

۴. توسعه کمی و کیفی منابع انسانی توانمند، خلاق، متعهد، کارآمد و پایبند به اخلاق حرفه‌ای
۵. تنوع‌بخشی و تأمین منابع مالی پایدار و افزایش جذب منابع مالی از ظرفیت‌های موجود
۶. گسترش همکاری‌های مؤثر پژوهشی و فناورانه با مراکز صنعتی، علمی، پژوهشی و سایر سازمان‌های مرتبط در سطح ملی و فراملی
۷. توسعه ساختار و بهبود فرآیندهای سازمانی، ایجاد و گسترش فضای فیزیکی مناسب و تأمین امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز

● فلسفه وجودی

▪ انجام پژوهش‌های تقاضا محور و کاربردی

اجرای طرح‌های تحقیقاتی کاربردی و تقاضا محور با همکاری واحدهای صنعتی، دستگاه‌های اجرایی، مؤسسات پژوهشی و دانشگاه‌ها و تأمین بخشی از اعتبارات آنها مأموریت اصلی پژوهشکده علوم و صنایع غذایی و فلسفه وجودی آن است.

براین اساس انجام پژوهش‌های زیر بنایی و طرح‌های کلان تحقیقاتی در زمینه محصولات استراتژیک بومی و منحصر به فرد نظیر زعفران، زرشک، عناب، زیره و سایر گیاهان دارویی و صنعتی و نیز تحقیقات اساسی با رویکرد استقرار و توسعه ایمنی و امنیت غذایی با رعایت ملاحظات زیست محیطی، بهره‌وری انرژی، کاهش ضایعات و ارتقای ارزش افزوده، از محورهای اصلی تحقیقاتی این مرکز می‌باشند که با

توجه به امکانات و تجهیزات و نیروی انسانی موجود و به منظور حمایت از اشاعه فرهنگ پژوهش حداکثر تا ۵۰ درصد اعتبار مورد نیاز در این قبیل پروژه‌ها را تأمین می‌نماید.

▪ پذیرش دانشجوی دکتری پژوهش محور

پژوهشکده علوم و صنایع غذایی در بعد تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بخش‌های پژوهشی و تحقیقاتی کشور در قالب پذیرش دانشجوی دکتری پژوهش محور از طریق آزمون سراسری و به صورت نیمه‌مت مرکز و مشارکت در سطوح عالی تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری در سطح ملی نیز حضوری فعال دارد.

این پژوهشکده هم اکنون در ۴ گرایش رشته علوم و صنایع غذایی دانشجوی دکتری پژوهش محور می‌پذیرد:

- تکنولوژی مواد غذایی
- مهندسی مواد و طراحی صنایع غذایی
- میکروبیولوژی مواد غذایی
- شیمی مواد غذایی

▪ توسعه همکاری‌های علمی مؤثر و نظام مند

نظر به اهمیت بسط و توسعه همکاری‌های علمی مؤثر و نظام مند با مراکز آموزشی، پژوهشی و واحدهای تحقیق و توسعه صنایع بزرگ، پژوهشکده تشکیل " شبکه ملی پژوهش و فناوری در علوم و صنایع غذایی " را در دستور کار خود قرار داد که خوب‌بختانه این هدف

محقق و دبیرخانه آن در حال حاضر در این پژوهشکده با دارا بودن بیش از ۳۰ عضو فعال می‌باشد. هدف اصلی این شبکه در کنار ایجاد هم افزایی و تقویت بنیه پژوهشی کشور و شناسایی و تعیین اولویت‌های تحقیقاتی صنعت غذا است که طرح جامع آن تهیه و در دست اجرا می‌باشد.

■ انتشار نشریه علمی پژوهشی

"پژوهش و نوآوری در علوم و صنایع غذایی "

نشریه پژوهش و نوآوری در علوم و صنایع غذایی با درجه "علمی- پژوهشی"، با هدف طرح مسایل علمی نو و معرفی دستاوردهای جدید پژوهشی محققان در عرصه علوم و صنایع غذایی، ایجاد فرصت مناسب جهت تبادل اندیشه و همکاری بیشتر بین پژوهشگران، دانشگاهیان، کارشناسان و صاحبان صنایع منتشر می‌شود. این فصلنامه مقالات علمی – پژوهشی و نوآورانه مرتبط با حوزه‌های مختلف علوم و صنایع غذایی که برای اولین بار ارائه می‌گردند را پس از طی مراحل داوری علمی و تخصصی پذیرفته و منتشر می‌نماید.

■ برگزاری نشست‌های علمی

برگزاری کارگاه‌های آموزشی، نشست‌های تخصصی، سeminارها و کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی، از دیگر اقدامات و فعالیت‌های پژوهشکده علوم و صنایع غذایی است که از این میان می‌توان به هجدهمین کنگره ملی علوم و صنایع غذایی ایران، سمپوزیوم

بین‌المللی زعفران و همچنین برگزاری باشکوه همایش روز جهانی غذا اشاره کرد که با مشارکت گسترشده استادی، دانش پژوهان، متخصصین و کارشناسان این رشته برگزار گردید.

▪**مشارکت فعال علمی – پژوهشی در سطح کشور**

شرکت در شورای هماهنگی کدکس غذایی ایران و کمیسیون‌ها و کمیته‌های فنی مربوطه و شورای عالی غذای حلال، تفاهم نامه همکاری با دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و کانون‌های هماهنگی دانش و صنعت، راهاندازی پایلوت تحقیقاتی و نیمه صنعتی جیره‌های غذایی نظامی و فضایی، اجرای طرح جامع پدافند غیر عامل در حوزه امنیت غذایی و کلان پروژه‌های ملی با همکاری وزارت صنایع نمونه‌هایی از این فعالیت‌ها است.

▪**تعاملات فرا ملی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی**

این پژوهشکده ضمن پرداختن به اولویت‌های تحقیقاتی کلان کشور و نیز پاسخ به نیازهای پژوهشی و فناورانه صنایع با مؤسسات پژوهشی و مراکز علمی هم زمینه در خارج کشور و نیز دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با صنعت غذا ارتباط نزدیک و تنگاتنگی دارد، به علاوه عضویت در انجمن‌های علمی بین‌المللی، و انعقاد تفاهم نامه همکاری‌های دو جانبه و اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک از جمله اقدامات و تعاملات فرا ملی پژوهشکده است که در حال حاضر در دست انجام می‌باشد. نمونه بارز این گونه فعالیت‌ها طرح جامع شناسایی و

ظرفیت سنجی مراکز علمی و پژوهشی علوم و صنایع غذایی در اتحادیه همکاری های منطقه ای کشورهای حاشیه اقیانوس هند با هدف ایجاد شبکه ارتباطی بین اعضا وهم افزایی توانمندی ها است که کلیات آن در اجلاس سفرای این کشورها درهند به تصویب رسیده و هم اکنون با محوریت پژوهشکده در حال عملیاتی شدن است. از جمله مراکز و موسسات بینالمللی که با پژوهشکده در تعامل می باشند می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- IOR-ARC(Indian Ocean Rim Association for Regional Cooperation)
- COMSTECH(Committee on Scientific and Technological Cooperation)
- TWAS (The World Academy of Sciences)
- APCTT(Asian and Pacific Centre for Transfer of Technology)
- FAO(Food and Agriculture Organization)
- UNESCO(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

علاوه بر این با بعضی از مراکز علمی پژوهشی کشورهای دیگر نظیر:

۱- دانشگاه لیدز انگلستان

۲- مرکز تحقیقات غذایی منچستر در انگلستان

۳- مرکز تحقیقات گیاهی و غذایی نیوزلند

۴- مرکز تحقیقات نیزو هلند (NIZO)

۵- دانشگاه آلگارو پرتغال

۶- شورای پژوهش های علمی صنعتی غنا

۷- دانشگاه آیدین ترکیه

۸- دانشگاه ارجیس ترکیه

۹- دانشگاه لینکلن نیوزلند

- ۱۰- دانشگاه ساراتف روسیه
- ۱۱- دانشگاه تکنولوژی هوبی چین
- ۱۲- دانشگاه ماهیدول تایلند
- ۱۳- دانشگاه کیگ مونگ کات تایلند
- ۱۴- دانشگاه دولتی فیصل آباد پاکستان
- ۱۵- دانشگاه قائد اعظم پاکستان
- ۱۶- دانشگاه کشاورزی جنوب چین
- ۱۷- دانشگاه سند جامشورو پاکستان
- ۱۸- مرکز تحقیقات هیدرولوژیکلیپس انگلستان
- ۱۹- دانشگاه سینز مالزی

دارای تفاهمنامه همکاری علمی در زمینه‌های تعریف طرح‌های تحقیقاتی مشترک تبادل استاد و دانشجو، برگزاری کنفرانس‌ها و کارگاه‌های علمی مشترک است که دستاورده آن سرمایه‌گذاری مشترک جهت اجرای ۵ طرح پژوهشی، برگزاری کارگاه آموزشی با حضور محققین خارجی و تفاهم برای برگزاری اولین کنفرانس بین‌المللی در حوزه صمغ‌های بومی می‌باشد.

دوره دکتری پژوهش محور

ماده ۱: شرایط ورود

۱- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۲- داشتن گواهینامه معتبر پایان دوره کارشناسی ارشد از داخل یا خارج کشور، که حسب مورد به تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۳- پذیرفته شدن در آزمون ورودی و مصاحبه

۴- سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعریفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذیربخط صادر می‌شود.

تبصره: احراز صلاحیت علمی و تسلط به زبان انگلیسی بر اساس آیین نامه آزمون‌های نیمه متمرکز ورودی دکترای مصوب وزارت و مصاحبه علمی تعیین می‌شود.

ماده ۲: هدف

هدف اصلی این دوره تربیت نیروی انسانی متخصص، خلاق و صاحب نظری است که با تکیه بر دانش و تجربیات کسب شده در طی تحصیل از طریق انجام پژوهش‌های حرفه‌ای نیازهای مختلف صنعت غذا را پاسخ گفته و با تولید دانش فنی و کاربردی زمینه‌های رشد و تعالی این صنعت را فراهم سازد.

ماده ۳: نام نویسی

۱-۳ پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت‌هایی که توسط پژوهشکده اعلام می‌شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

۲-۳ دانشجو موظف است در هر نیمسال، در زمانی که پژوهشکده اعلام می‌کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به آموزش مراجعه کند. در صورت تأخیر در مراجعه با داشتن عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در آن نیمسال ندارد، ولی جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب می‌شود.

تبصره ۱: دانشجو موظف است دلایل توجیهی و مستند خود را درخصوص خودداری از نام نویسی، به طور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز نیمسال تحصیلی مربوط به اداره آموزش پژوهشکده اطلاع دهد.

ماده ۴: منع تحصیل همزمان

دانشجو همزمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون بررسی موارد خاص وزارت متبوع، محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می شود. دانشجو در این حال موظف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده بپردازد.

ماده ۵: واحد درسی

آموزش در تمام موسسات آموزشی و پژوهشی کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی ، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درس ، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی(یا آزمایشگاهی) ۳۲ ساعت، کارگاهی (یا عملیاتی میدانی) ۴۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی (یا دوره تابستانی) و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوطه تعیین می شود.

ماده ۶: دروس پیش نیاز

آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی در دوره دکتری پژوهش محور در همه رشته‌های تحصیلی که به تشخیص شورای آموزش و تحصیلات تكمیلی، از حد نصاب معینی کمتر باشد، موظفند حسب نیاز رشته دروسی را که پژوهشکده تعیین می‌کند به عنوان دروس جبرانی یا (پیش نیاز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذراند.

تبصره ۱: مجموع کل واحدهای درسی ۳۶ واحد است که ۳ تا ۸ واحد آن واحدهای درسی (نظری- عملی) و ۲۸ تا ۳۳ واحد آن مربوط به رساله می‌باشد.

تبصره ۲: تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریز مواد، نحوه ارائه و زمان تدریس دروس پیش نیاز بر عهده شورای آموزش و تحصیلات تكمیلی پژوهشکده است.

تبصره ۳: ارائه دروس پیش نیاز دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها در پژوهشکده، از هر حیث مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است.

تبصره ۴: برگزاری دروس دکتری به صورت معرفی به استاد محاذ نمی‌باشد.

تبصره ۵: نمره دروس جبرانی در تعیین میانگین کل نمرات محاسبه نمی‌شود و در میانگین کل نمرات دانشجو نیز لحاظ نخواهد شد.

تبصره ۶: حداقل نمره قبولی هر درس ۱۴ از ۲۰ است.

ماده ۷ : طول دوره

مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری پژوهش محور حداقل ۳ سال و حداکثر ۴ سال است و حسب ضرورت به پیشنهاد استاد راهنمای تأیید شورا، می‌توان حداکثر تا یک نیم سال تحصیلی به این مدت افزود.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو بنا به علی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیر قابل پیش‌بینی در حداکثر مدت مجاز موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای و تأیید مدیر گروه ذیربسط، موضوع در شورا طرح و مناسب با پیشرفت فعالیت‌های علمی پژوهشی دانشجو در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج وی تصمیم‌گیری خواهد گردید.

تبصره ۲: در مواردی که دانشجوی دکتری نیاز به تمدید سنت ادارد، باید درخواست خود را حداقل یک ماه قبل از پایان آخرین سال تحصیلی مجاز، به اداره آموزش و تحصیلات تكمیلی تحويل دهد.

ماده ۸: اخذ رساله

دانشجو موظف است همزمان با شروع دوره تحصیل موضوع رساله‌ی خود را با هماهنگی استاد(ان) راهنمای تعیین و در طول نیمسال اول پس از تصویب پیشنهاده رساله توسط شورا، فعالیت پژوهشی خود را آغاز نماید.

پس از تصویب پیشنهاده رساله، ضروری است ثبت پیشنهاده در پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران به آدرس اینترنتی (www.irandoc.ac.ir) صورت گرفته و کد رهگیری آن را به گروه آموزش و تحصیلات تكمیلی تحويل نمایند.

توضیح ۱: تمام فعالیت‌های پژوهشی و تدوین رساله باید با هدایت و نظرارت استاد راهنمای مسؤول صورت گیرد. دانشجو موظف است در هر زمانی که استاد راهنمای تعیین کند، نتیجه تحقیقات خود را به وی گزارش نماید. رساله دوره دکترای پژوهش محور باید مشتمل بر یافته‌های علمی و دربردارنده نوآوری و خلاقیت در روش حل مسائل علمی بوده و بتواند پاسخگوی اهداف و تکالیف تعیین شده از سوی کارفرما باشد.

توضیح ۲: دانشجو باید هر شش ماه یکبار گزارش از پیشرفت کار خود را به کمیته راهبری در قالب سخنرانی در پژوهشکده و گزارش کتبی ارائه نماید.

توضیح ۳- پیش‌دفاع رساله دکترای دانشجویان با جصور اساتید راهنمای و مشاور داخلی بدون حضور داوران با هماهنگی استاد راهنمای ضروری است.

توضیح ۴- هر دانشجو موظف است پس از دفاع از رساله و قبل از فارغ‌التحصیلی، ۳ نسخه چاپی از رساله‌ی خود را در اختیار استاد راهنمای، کتابخانه پژوهشکده و کارفرما قرار دهد و لوح فشرده آن را به شکل PDF و Word برای استاد(ان) مشاور و کتابخانه پژوهشکده ارسال نماید. تعداد نسخه‌های چاپی متناسب با تعداد استاد(ان) راهنمای و در صورت تقاضای استادان مشاور قابل افزایش است.

توضیح ۵- فارغ التحصیلی کلیه دانشجویان تحصیلات تکمیلی منوط به اخذ گواهی ثبت رساله از پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران است.

توضیح ۶- دفاع از رساله دکتری منوط به ارئه مدرک قبولی در آزمون‌های زبان شامل (IELTS(۴۵۰)، TOLIMO(۵۰)، MCHE(۵۰) و یا TOFEL(۴۴۰)، با کسب حداقل نمره مشخص شده در داخل پرانتز می‌باشد.

ماده ۹: حضور در جلسات درس

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نباید از $\frac{3}{16}$ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند؛ در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود.

تبصره ۱: در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس بیش از $\frac{3}{16}$ مجموع آن درس باشد ولی غیبت او موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می‌شود.

تبصره ۲: غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس ، به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و جزو $\frac{3}{16}$ ساعات غیبت مجاز دانشجو محسوب می‌شود.

توضیح ۱: تحصیل در دروه های دکترای پژوهش محور، تمام وقت بوده و دانشجو متعهد و ملزم به حضور تمام وقت در پژوهشکده می‌باشد.

ماده ۱۰: غیبت در امتحان

غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می‌گردد.

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات درس و در امتحان
بر عهده شورای آموزش و تحصیلات تكمیلی پژوهشکده می‌باشد.

تبصره ۲: دانشجوی غایب باقیتی حداکثر تا یک هفته پس از
امتحانات آن نیمسال، علت غیبت موجه خود را با مدارک مستند به
آموزش پژوهشکده مربوطه تسلیم تا در صورت موجه تشخیص دادن
علت غیبت، نسبت به حذف درس یا دروس، اقدام گردد. بدیهی است
پس از سپری شدن موعد مقرر، پژوهشکده از بررسی تقاضای دانشجو
معذور و برای آن درس یا دروس، نمره صفر منظور خواهد شد.

ماده ۱۱: حذف و اضافه

دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی، حداکثر ظرف مدت دو
هفته پس از شروع نیمسال مربوطه حداکثر دو درس دیگر انتخاب یا
دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دو درس
دیگر جایه‌جا نماید، مشروط بر آن که تعداد واحدهای انتخابی وی از
حد مقرر تجاوز نکند.

ماده ۱۲: ارزیابی

ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس بر اساس میزان حضور و فعالیت
در کلاس، انجام تکالیف درسی و نتایج امتحانات بین و پایان نیمسال
صورت می‌گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس
است.

تبصره ۱: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس الزامی است.

ماده ۱۳: درس ناتمام

در موارد استثنایی نمره درس یا دروسی که در برنامه آموزشی مصوب توأم با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص استاد و تأیید گروه پژوهشی مربوطه، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل شود.

ماده ۱۴: اعلام نمرات

استاد درس موظف است گزارش نمره نهایی را حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از برگزاری امتحان آن درس به گروه آموزش و تحصیلات تکمیلی پژوهشکده تسلیم نماید.

تبصره ۱: گروه آموزش و تحصیلات تکمیلی پژوهشکده موظف است نمرات دانشجویان را حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، به عنوان نمره قطعی منظور نماید.

تبصره ۲: نمره پس از اعلام به گروه آموزش و تحصیلات تکمیلی غیر قابل تغییر است.

ماده ۱۵: مرخصی تحصیلی
دانشجو می‌تواند حداکثر برای یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مدت مرخصی تحصیلی، جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می‌شود.

تبصره ۲: تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به مدیریت آموزش و تحصیلات تکمیلی پژوهشکده تسليم گردد.

تبصره ۳: با توجه به مصوبه جلسه ۳۹۷ مورخ ۷۹/۴/۱۹ شورای عالی برنامه‌ریزی، مادران شاغل به تحصیل، در تمام رشته‌های دانشگاهی و در کلیه مقاطع تحصیلی، می‌توانند از یک نیمسال تحصیلی مرخصی زایمان، (علاوه بر مرخصی مجاز دوره)، بدون احتساب در سنتات تحصیلی، استفاده کنند.

تبصره ۴: اداره آموزش موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذیربطر قبلاً اتمام مهلت نام نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتبًا" به وی ابلاغ نماید.

ماده ۱۶: انصراف از تحصیل

ترک تحصیل بدون کسب اجازه از پژوهشکده، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود و دانشجوی منصرف، حق ادامه تحصیل ندارد.

تبصره ۱: در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می‌داند، باید دلایل خود را حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به پژوهشکده ارائه دهد.

در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط پژوهشکده، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۲: دانشجویی که بخواهد از تحصیل منصرف شود، باید درخواست انصراف خود را به مدیر گروه مربوطه تسلیم نماید و پس از تایید، درخواست انصراف از طریق مدیرگروه به گروه آموزش و تحصیلات تکمیلی پژوهشکده ارسال گردد. این دانشجو مجاز است فقط برای یک بار در فاصله یک ماه از تاریخ درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود و دانشجو پس از آن، حق ادامه تحصیل در آن دوره را ندارد.

تبصره ۳: دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند.

تبصره ۴: تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل موکول به شرکت و قبولی در آزمون سراسری بر اساس ضوابط و مقررات مربوطه است.

ماده ۱۷: مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی بورسیه و همسر کارکنان دولت

دانشجویی که به عنوان همسر یکی از کارکنان دولت، یا همسر یکی از دانشجویان بورسیه، به عنوان همراه به خارج از کشور اعزام می‌شود می‌تواند با ارائه حکم مأموریت همسر و به تشخیص و تأیید شورای آموزش و تحصیلات تكمیلی، علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل تا ۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سالهای بعده مند گردد.

ماده ۱۸: انتقال

انتقال دانشجو به هر یک از دانشگاه‌های دیگر ممنوع است.

ماده ۱۹: فراغت از تحصیل

دانشجویی که کلیه واحدهای درسی (۳۶ واحد) که ۳ تا ۸ واحد آن دروس نظری - عملی و ۲۸ تا ۳۳ واحد آن مربوط به رساله می‌باشد را طبق برنامه مصوب با موفقیت گذرانده باشد و از رساله دکتری خود نیز با موفقیت دفاع کرده باشد، فارغ‌التحصیل آن دوره شناخته می‌شود.

تبصره ۱: میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل، باید حداقل ۱۶ باشد، تا در رشته تحصیلی خود حسب مورد مدرک دکتری دریافت کند.

تبصره ۲: تاریخ فراغت از تحصیل، روزی است که دانشجو از پایان‌نامه خود با موفقیت دفاع کرده است، این تاریخ توسط استاد به گروه آموزش و تحصیلات تكمیلی پژوهشکده کتاب "اعلام می‌شود.

تبصره ۳: با توجه به تبصره ۲ در هر نیمسال، زمان خاصی از سوی گروه آموزش و تحصیلات تكمیلی برای اعلام فراغت از تحصیل دانشجویان تعیین و مقدمات آن فراهم می‌شود.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان

در این قسمت منتخبی از شیوه نامه اجرایی انضباطی دانشجویان را به منظور مزید اطلاع درج می نمائیم.

مقدمه

پاسداری از جایگاه رفیع دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی و کمک به سالم نگهداری محیط‌های آموزشی و پژوهشی و تأمین حقوق عمومی دانشگاهیان، از طریق ترغیب دانشجویان به حفظ کرامت دانشجویی و مقابله با بی‌نظمی، هنجارشکنی و نادیده گرفتن حقوق فردی و اجتماعی دیگران از اهداف مهمی محسوب می‌شوند که کمیته‌های انضباطی در راستای کمک به تحقق آنها تشکیل می‌گردد.

این کمیته تخلفات دانشجویان را در موارد زیر بررسی می‌نماید:

الف - تنبیهاتی که با حکم شوراهای انضباطی دانشگاه یا شورای مرکزی انضباطی نسبت به دانشجویان می‌تواند اعمال شود.

- ۱- احصار و اخطار شفاهی
- ۲- تذکر کتبی بدون درج درپرونده دانشجو
- ۳- اخطار کتبی بدون درج درپرونده دانشجو
- ۴- تذکر کتبی و درج درپرونده دانشجو
- ۵- توبیخ کتبی و درج درپرونده دانشجو
- ۶- دادن نمره ۰/۲۵ در درس امتحان مربوط به تخلف
- ۷- محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه و یا ایجاد تغییر در آنها، از قبیل وام، خوابگاه و غیره، از یک ماه تا مدت زمان باقیمانده از تحصیل
- ۸- دریافت خسارت از دانشجو، در مواردی که تخلف منجر به ایجاد ضرر و زیان شده باشد.
- ۹- منع موقت از تحصیل به مدتی که نیمسال، بدون احتساب سنت
- ۱۰- منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال، با احتساب سنت
- ۱۱- منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال، بدون احتساب سنت
- ۱۲- منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال، با احتساب سنت
- ب- تنبیهاتی که فقط با حکم شورای مرکزی انضباطی نسبت به دانشجو می‌تواند اعمال شود:
- ۱۳- منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال، بدون احتساب سنت
- ۱۴- منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال، با احتساب سنت

- ۱۵- منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال، بدون احتساب سالهای
- ۱۶- منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال، با احتساب سالهای
- ۱۷- تغییر محل تحصیل دانشجو (همراه با تغییر رشته تحصیلی در صورت لزوم)
- ۱۸- تبدیل دوره تحصیلی دانشجو از روزانه به شبانه
- ۱۹- اخراج دانشجو از دانشگاه، با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی
- ۲۰- اخراج و محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاه‌ها، از ۱ تا ۵ سال با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی
- الف- رسیدگی به جرائم عمومی دانشجویان (از قبیل تهدید، تطمیع، توهین، ضرب و جرح، جعل، سرقت، رشوه، اختلاس، قتل)
- ب- رسیدگی به تخلفات آموزشی و اداری
- ج- رسیدگی به تعرضات دینی - تخلفات سیاسی و یا امنیتی
- د- رسیدگی به تخلفات اخلاقی